

1 **ÅM-8 Fråsegner**

2
3 **Innkomne framlegg til fråsegner - fylkesårsmøtet 2017**

4
5 **1.**
6 **Ein Vestlandsregion må vera heila Vestlandet**

7 *Framlegg frå: Stord Venstre*

8
9 Hordaland Venstre ønskjer at ein kjem fram til ei løysing for Vestlandet som medfører at
10 Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane vert ein felles og sterk region. Ei samanslåing
11 med berre Hordaland og Sogn og Fjordane vil ikkje gje noko vesentleg større ballast mot
12 austlandet. Skal ein byggja Vestlandet tettare saman må ein få med dei to største byane
13 langs kysten, Bergen og Stavanger. I yttarste fall bør me tryggja at Sunnhordland og
14 Haugalandet vert ståande i same region, knytt mot Bergen.

15
16 Regjeringa ønskjer ingen regionreform, dei ønskjer ei to-delt forvaltning og ei fjerning av
17 fylka. Dette vil medføre at langt fleire oppgåver vert lagt til staten framfor regionale organ.
18 Og dei regionale organa ein vil få i erstatning vil vere føretak til liks med dagens
19 helseføretak. For mange tenester vil det ikkje gagna borgarane å byte eit demokratisk
20 organ mot eit byråkratisk styresett. Me kan ikkje forventa at parti som tradisjonelt aldri har
21 hatt noko interesse av å flytta verken oppgåver eller ansvar ut av Oslo-gryta skal ta initiativ
22 til dette. Det var Venstre og KrF sitt gjennomslag at ein framleis skal ha eit regionalt
23 forvaltningsnivå mellom kommune og stat. For oss som bur langs kysten er det vår
24 oppgåve å etablera ein stor og solid region som kan krevja oppgåver. Dei vil ikkje bli tildelt
25 av nokon.

26
27 Skal me skipa ein region som har den kjøtvekta som skal til for å flytta statlege
28 arbeidsplassar ut av hovudstadsregionen, og vere ei demokratisk motvekt, bør regionen
29 inkludera Hordaland, Sogn og Fjordane og Rogaland. Når Rogaland så stiller seg skeptisk
30 til dette alternativet, er det svært viktig at Sunnhordland ikkje i større grad vert splitta opp i
31 ulike forvaltningsorgan, med sine eigne særreignegrensar. Slik det er med Helse Fonna,
32 politidistriktet, Høgskulen på Vestlandet, fylkesgrensene og dei naturlege bu- og
33 arbeidsmarknadsregionane. I ein ny region bør Sunnhordland og Haugalandet vere
34 naturleg deltakarar saman.

35
36 Hordaland Venstre vil at:

- 37 • ein ny Vestlandsregion bør bestå av minimum dei tre fylka
38 • Sunnhordland skal tilhøyra same region som Bergen, og helst i same region som
39 Haugalandet.

40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52

1 **2.**

2 **Rettferdig velferd på kort sikt, bærekraftig velferd på lang sikt**

3 *Forslagsstiller: Hordaland Unge Venstre*

4

5 Om kort tid legger regjeringen frem en sin perspektivmelding. Det er liten grunn til å tro at
6 konklusjonen vil bli vesentlig andreledes enn for fire år siden: velferdsstaten er fremdeles
7 ikke bærekraftig over tid. Fallende oljeinntekter og lavere andel av befolkningen i arbeid vil
8 legge press på statsfinansene og tvinge frem prioriteringer. Dersom vi ikke begynner å
9 reformere velferdsstaten for å gjøre den bærekraftig vil underskuddene på statsbudsjettet
10 øke og Statens Pensjonsfond - Utland være tomt før 2040. Situasjonen er alt langt mer
11 urovekkende enn tonen i det politiske ordskiftet gir inntrykk av. Statens fremtidige
12 pensjonsforpliktelser er alt større enn verdien av hele oljefondet. Dette betyr at alle
13 fremtidige pensjonsforpliktelser må betales ved omprioriteringer på statsbudsjettet eller
14 økte skatter.

15

16 En bærekraftig velferdsstat vil være avhengig av at en større andel av befolkningen er i
17 arbeid, og at den arbeider lengre. Dette krever at vi gjør mer for å hindre frafallet fra
18 utdanningsløpet, samtidig som ungdommens utdanningsvalg må styres mot de yrkene
19 som vil finnes i fremtidens arbeidsliv. Effektive tiltak må brukes for få grupper som av ulike
20 grunner står eller faller utenfor arbeidslivet tilbake i arbeid. Ikke minst må vi erkjenne at
21 nedturen i oljenæringen de siste årene ikke er midlertidig, men begynnelsen på en
22 utvikling. Løsningen på dette er ikke tiltak for å gjenopprette aktiviteten i en synkende
23 bransje. I stedet trengs en storstilt omlegging til nye, grønne og økonomisk bærekraftige
24 næringer.

25

26 Norges befolkning og politikere har de siste tiårene levd i en oljeboble frikoblet fra
27 virkelighetens økonomiske begrensninger. Tiden da vi kunne spandere på oss selv store
28 økninger i offentlige utgifter er forbi. For Hordaland Venstre er det viktig at tilpasningen til
29 en virkelighet hvor vi ikke lenger har råd til en like generøs velferdsstat ikke skal gå utover
30 de som har minst. Omstillingen må heller ikke i sin helhet skyves over på neste
31 generasjon, derfor må det investeres for fremtiden allerede nå, samtidig som man tar de
32 nødvendige kuttene i offentlige utgifter.

33

34 Ved å holde oljepengebruken lav de neste årene kan vi utsette tidspunktet hvor vi blir nødt
35 til å gjennomføre kutt og vi kan redusere størrelsen på kuttene. Hordaland Venstre mener
36 derfor handlingsregelen bør suppleres med lavere fondsuttak de neste årene og at
37 handlingsregelen bør senkes til 3 prosent.

38

39 En bærekraftig velferdsstat handler om å gi neste generasjon samme mulighet som oss til
40 å ha et sterkt offentlig sikkerhetsnett, og til å selv velge hvordan de ønsker å bruke sin del
41 av oljeformuen. Konsekvensene av å bruke opp oljeformuen nå vil være dårligere velferd i
42 fremtiden. En ansvarlig, langsiktig økonomisk politikk kan ikke basere seg på å bruke
43 kommende generasjoners penger.

44

45

46

47

48

49

50

51

52

1 3.

2 **Samarbeid: Stortingsvalet 2017**

3 *Framlegg frå: Hordaland Unge Venstre*

4

5 I snart fire år har Venstre vert samarbeidsparti i lag med KRF for Høgre-FrP regjeringa.
6 Dette har ført til større satsing på høgare utdanning, betre økonomiske kår for studentar, ei
7 rekordsatsing på jernbane og vi har knytt oss til EU sine klimamål på 40% kutt innan 2030.
8 Samtidig har det vert ein del utfordringar, og rolla som samarbeidsparti har ikkje vert ideell.

9

10 Budsjettprossessane har vore unødvendig konfliktfylte, og både retorikken i innvandrings-
11 politikken og manglande vilje til klimakutt har vert svært utfordrande for samarbeidet.

12 Mangelen på eit samla, borgarleg prosjekt har vore skrikande openbar. Spesielt den
13 negative og splittande retorikken i innvandringspolitikken, og for lave klimakutt har vert
14 utfordrande for samarbeidet. Derfor meiner Hordaland Venstre at den nåverande
15 regjeringsmodellen ikkje kan fortsetje etter valet. For Venstre bør målet vere å gå inn i
16 regjering. Hordaland Venstre meiner at det å ha regjeringsmakt vil styrkje Venstres
17 politiske gjennomslag, samtidig som det kan dempe konfliktnivået opp mot andre parti.

18

19 Hordaland Venstre meiner derfor at det føretrekte regjeringsalternativet som Venstre bør
20 gå til val på er ei regjering bestående av Venstre, KRF og Høgre. Venstre bør like vel ikkje
21 utelukka andre alternativ. Det er politiske gjennomslag som teller aller mest. Kva namn
22 partiet vi samarbeider med har, er av annanrangs betydning. Venstre bør ikkje lukke nokon
23 dører før valresultatet er avklart. Venstre bør likevel vere tydelege på at ei mogleg blågrøn
24 regjering vil prioriterast.

25 Ei blågrøn regjering vil vere eit godt utgangspunkt for å drive ein framtidsretta politikk
26 spesielt på områder som klima, innvandring og utdanning. I tillegg vil ei slik regjering
27 kunne fornye arbeidsmarknaden slik at den er klar for morgondagens utfordringar.

28

29 Hordaland Venstre:

- 30 • Ser ei blågrøn regjering, med Venstre, KrF og Høyre som det beste alternativet å gå på
- 31 val på i 2017
- 32 • **Vil ikkje lukke nokon dører for samarbeid før valresultatet er klart**

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

1 **4.**
2 **Selvkjørende fremtid**
3 *Forslagsstiller: Hordaland Unge Venstre*
4

5 Det 21. århundret kjennetegnes av en eksponensiell teknologisk utvikling. Fortidens
6 utvikling gir dagens og fremtidens utvikling et høyere tempo. På få år har måten vi
7 kommuniserer dagligdags blitt snudd på hodet med fremtreden av internett, sosiale medier
8 og mobiltelefoner med berøringsskjermer.
9 Denne utviklingen har gjort at næringsliv og offentlige må være rask til å tilpasse seg. Lean
10 business, disrupsjon og innovasjon er ord som har blitt klisjé fra Silicon Valley i USA til
11 Bergen i Hordaland. Da Norge har hvilt seg på en pillar av olje, viser denne strategien seg
12 risikofylt og lite bærekraftig i en mer moderne tid. En moderne tid gir moderne utfordringer
13 og krav om tilpasning.

14
15 En moderne tid gir også moderne muligheter, og som et liberalt parti ser Venstre på
16 fremtid med optimisme. Med ny teknologi, nye forretningsmodeller og nye løsninger kan vi
17 løse mange av dagens utfordringer, og fremtidens, ved å spille på muligheter som blir gitt.

18
19 Med denne bakgrunnen ønsker Venstre velkommen selvkjørende biler som en del av
20 fremtidens personlige transport. Venstre ser selvkjørende transport som en del av
21 fremtiden, og vil føre en politikk som mottar ny teknologi med tilpassende politikk, ikke
22 motstand.

23
24 Den klare overvekten av ulykker i trafikk skyldes menneskelig feil. Kravet for å tillate
25 selvkjørende transport på norske veier skal være at denne transporten kan dokumenteres
26 å ha høyere sikkerhet enn kjøretøy ført av mennesker. Med dette kravet vil derfor en
27 tillatelse av selvkjørende biler redusere menneskelig skade og dødsfall i trafikk.

28
29 I tillegg til mindre ulykker byr selvkjørende kjøretøy i trafikk på flere fordeler i form av økt
30 effektivitet og bedre flyt i trafikkbildet. Dette kan gi store fordeler i form av lavere
31 miljøutslipp fra transportsektoren, mindre slitasje på infrastruktur og lavere krav til
32 infrastruktur. I sum gir dette også store samfunnsgevinster.

33
34 Til konklusjon er Venstre på lag med fremtiden, og ønsker å ta i bruk de verktøy moderne
35 innovasjon og teknologi gir for å løse utfordringer. Som en del av dette Venstre åpne opp
36 for og tillate selvkjørende biler når denne teknologien er moden til bruk i samfunnet.

37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52

1 **5.**

2 **Stanse utlysning av nye leteblokker**

3 *Forslagsstiller: Hordaland Unge Venstre*

4

5 Klimaforskere blir stadig sikrere: klimaendringene er en av de største utfordringene
6 menneskeheten har stått overfor. Et varmere klima vil ødelegge økosystemer og få store
7 negative sosiale og økonomiske konsekvenser.

8

9 For å stanse den globale oppvarmingen, og nå målet i Prisavtalen om å begrense
10 temperaturøkningen til ned mot 1,5 grader må vi i løpet av de neste tiårene raskt fase ut
11 fossil energi. Allerede i dag er det funnet mer olje og gass enn det kan forbrennes om vi
12 skal nå målene i Prisavtalen. Det er derfor en økende risiko knyttet til å investere i og eie
13 fossil energi.

14

15 Gjennom Statens Direkte Økonomiske engasjement på norsk sokkel, Statoil og gunstige
16 fradrag i petroleumsskatteregime tar fellesskapet gjennom staten en stor del av risikoen
17 ved oljeleting. I tillegg kommer risikoen knyttet til fall i sysselsetting og skatteinntekter
18 dersom aktiviteten på norsk sokkel bli lavere. Norge er dermed dobbelt eksponert for
19 karbonboblen.

20

21 For å hindre at norske skattebetalere påtar seg enda større risiko mener Hordaland
22 Venstre 24 konsesjonsrunde bør avlyses og at det ikke deles ut flere letekonsesjoner før
23 det er gjennomført en analyse av den økonomiske og klimamessige risikoen ved fortsatt
24 oljeleting.

25

26

27

28

29 **6.**

30 **Forby salg av produkter som inneholder microplast, stans i tilvirking av
31 kunstgressbaner samt utrede snarlig rensing av avløpsvann for microplast**

32 *Forslagsstiller: Tore Fredriksen, Bergen*

33

34 Plast er den glemte miljøsak og miljøfaren som ikke kommer høyt nok opp på dagens
35 politiske agenda. Forskning viser at plast og spesielt microplast er en fare for miljøet, det
36 maritime liv og næringskjeden. Forbruket av plast øker. Et positivt tegn er at flere og flere
37 land forbyr deler av selve plast forbruket. Norge er i ferd med å bli en miljøsinker hva plast
38 angår.

39

40 Venstre må få fortgang og etterspør status av miljøverndepartementets utredning om å
41 forby produkter som inneholder microplast jamfør stortingets beslutning 12 mai 2016.
42 Dette vil i første omgang være produkter som inneholder microplast. Eks såkalte
43 kroppspleie produkter; renskremer og tannkremer.

44

45 I tillegg må det nedlegges forbud om tilvirking av flere kunstgress baner og skifte ut
46 gummigranulat med et produkt som ikke produserer microplast. Når microplast kommer i
47 sjøen er det nesten umulig å rense det uten å ta med seg annet liv som mikroorganismer.
48 Derfor er det et vesentlig tiltak å rense avløpsvann for microplast før det kommer til sjøen.
49 Venstre vil derfor pålegge alle kommuner å rense avløpsvannet for microplast.

50

51

52

1 7.

2 **Blå-grøn regjering etter valet i 2017**

3 *Framlegg frå: Voss Venstre*

4

5 Venstre er det einaste partiet på borgeleg side med tydeleg, heilskapleg og truverdig
6 miljøpolitikk. Venstre sin posisjon som samarbeidsparti har i stor grad vore avgjerande for
7 eit grønt skifte med konkret innhald. Venstre nyttar skattepolitikk og marknadskrefter som
8 eit verktøy for å betre klimaet. Dette er i stor grad samanfallande med deler av Høgre og
9 Krf sin politikk.

10

11 Det er brei semje mellom partia om kva element som må vera på plass for å sikra vellukka
12 integrering. Respekt for menneskerettar og menneskeverd er ufråvikeleg for Venstre, det
13 same er det for Høgre og Krf. Det er semje om å samla seg om ein tydeleg asylpolitikk
14 utan å framstå som harde og konfronterande.

15

16 Innan landbrukspolitik har Venstre bidrege med å støtta opp om mindre einingar i – som
17 f. eks vestlandsbonden – stimulera lokal matproduksjon og å oppretthalda næring og
18 sysselsetting i distrikta. Det vil bidra til å vedlikehalda kulturlandskap og naturmangfald.
19 Og ikkje minst å jobba for eit berekraftig havbruk for matforsyning og næring langs kysten.
20 Vi har også oppnådd semje om å verna LoVeSe som fisken sitt eineområde.

21 Innan skulepolitikk har Venstre m a vore tydeleg på å auka kompetanse og status for
22 læraryrket, dette har vi også fått gjennomslag på.

23

24 I det siste har vi vore vitne til ei bølge over vesten frå yttarste høgre fløy, som skremmer
25 og minner oss om at vi må kjempa enno hardare enn nokon gong for eit samfunn der alle
26 etniske grupper har like rettार og ein unik eigenverdi.

27

28 Venstre og Krf har i inneverande valperiode nært opptil like mange mandat som fløypartiet
29 Frp. Det inneber at «småpartia» i sentrum har ei viktig rolle. Vi har vore med og styrt den
30 politiske retninga i Norge mot sentrum. Det skal vi fortsatt gjera, og dermed jobba for at ei
31 blå-grøn regjering sit med makta etter 11 september i 2017!

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

1 **8.**
2 **Bevar den kirurgiske akuttberedskapen ved Odda sjukehus**

3 *Forslagsstiller: Odda Venstre*
4

5 I lys av ny Helse og Sjukehusplan er det satt ned prosjektgrupper i alle helseforetak for å
6 vurdere akuttberedskap og evt. nedleggelse av enkelte sjukehus. For Odda sjukehus er
7 det foreslått å legge ned kirurgisk akuttberedskap.

8
9 Prosjektarbeidet er nettopp avsluttet og flertallet tilrår IKKE å legge ned kirurgisk
10 akuttberedskap. Konsekvensene ved å legge ned denne beredskapen ved landets minste
11 sjukehus, er så stor, at det ikke kan tilrådes.

12
13 Med 2-4 timer til nærmeste sjukehus, ras og flomutsatte veier, storindustri, voksende
14 turisme, hovedveitrasé øst-vest er viktige grunner for at dette sjukehuset må ha fullverdig
15 beredskap. ROS analysen i Odda kommune scorer høgst på store trafikkulykker, fare for
16 eksplosjonsulykker og naturkatastrofer.

17
18 Om den kirurgiske akuttberedskapen blir lagt ned, vil den største trusselen være at hele
19 sjukehuset forsvinner.

20 Turnustjeneste for legestudenter vil ikke bli godkjent, anestesi og kirurgisk kompetanse vil
21 forsvinne. Medisinske overleger og anestesileger er klare i sin tale. De vil ikke jobbe ved
22 Odda sjukehus uten at der finnes en kirurg på vakt.

23
24 Saken skal behandles videre i Helse Fonna 7 mars, og deretter i Helse Vest 4 april.
25 Og der er det mange representanter som ikke har bestemt seg!

26
27 Hordaland Venstre kan ikke tilrå at kirurgisk akuttberedskap ved Odda sjukehus legges
28 ned.
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52

1 **9.**

2 **Hordaland må prioritere gode samferdselsprosjekt**

3 *Forslagsstiller: Os Venstre*

4

5 Stortinget skal i løpet av våren vedta ny Nasjonal Transportplan. Hordaland har innen
6 samferdselssektoren kommet i bakevja og trenger et solid løft ikke minst for å sikre trygge
7 veier og jernbaneforbindelser. Skal Hordaland nå frem må det satses på realistiske
8 samferdselsprosjekter med nasjonal betydning, slik som forbindelsen mellom landets to
9 største byer, Oslo og Bergen.

10

11 Da Hordaland Venstre for 4 år siden gikk inn for Hordfast midtre trasé var det under
12 forutsetning at dette skulle bli det grønneste veiprojektet noensinne
13 ([https://www.venstre.no/artikkel/2013/02/11/frasegn-hordaland-venstre-vil-ha-midtre-trase-
14 for-e39/](https://www.venstre.no/artikkel/2013/02/11/frasegn-hordaland-venstre-vil-ha-midtre-trase-for-e39/)). Venstre ville ha en parallell togforbindelse med E39, verdifulle naturområder
15 skulle ikke rammes og Søre Øyane i Os skulle skånes.

16

17 Med det fremlagte kommunedelplanen for strekningen er alle disse forutsetningene nå
18 endret. Hordfast, midtre trasé vil ramme verneverdige naturområder på Tysnes, bro over
19 Bjørnafjorden vil gå inn i Søre Øyane, de samfunnsøkonomiske prognosene er tvilsomme
20 da det ikke er tatt høyde for hvilke utslag bompenger vil gi og planene om tog mellom
21 Bergen og Stavanger er skrinlagt. Klimaeffekten av kortere reisetid mellom Leirvik og
22 Bergen har i tillegg minket i takt med utviklingen av mere miljøvennlig teknologi innen
23 transportsektoren og stadig flere el-biler på veiene.

24

25 På toppen av det hele har Hordfast gått på en kostnadssprekk med en prislapp på
26 foreløpig 43 milliarder. Ved å prioritere et kostbart prosjekt som dette, vil samtlige andre
27 samferdselsprosjekter i Hordaland risikere å bli utsatt i lang tid. Det være seg ny
28 E16/togforbindelse Voss og Bergen, Sotrasambandet, forbedring av Rv7 eller en videre
29 utbygging av bybanen i Bergen.

30

31 Hordaland Venstre mener at Samferdselsministeren på ny må utrede Hordfast, indre trasé
32 med tanke på en rimeligere løsning på strekningen Stord-Bergen.
33 Indre trase vil kunne realiseres raskere med kjent teknologi i velkjent terreng. Det er lettere
34 å legge jernbane langs indre trasé og luftproblemene i Bergensdalen og over
35 Danmarks plass vil reduseres da traséen vil fungere som del av en ytre ring rundt Bergen.
36 En løsning med indre trasé vil kunne legge bedre til rette for tilkopling til ny E16 mot Voss,
37 Hordalandsdiagonalen mot E134 og togforbindelse Oslo-Bergen. Store nye arealer blir
38 gjort tilgjengelig for nærings- og boligutvikling og Hordaland knyttes sammen på en bedre
39 måte.

40

41 Hordaland Venstre er urolig for sikkerheten for de reisende mellom Voss-Bergen. Veien og
42 jernbanen er ofte stengt på grunn av ras og ulykkesfrekvensen på E16 er uakseptabelt
43 høy. Hordaland Venstre mener det haster med å igangsette bygging av ny vei og bane på
44 strekningen. I Nasjonal Transportplan bør dette prioriteres høyt i tillegg til en videre
45 utvikling av Bybanen i Bergen.

46

47 Hordaland Venstre mener at hensynet til liv og helse på strekningen Voss-Bergen må
48 komme foran satsingen på en kostnadsbombe mellom Os og Stord.

49

50

51

52

1 **Samarbeid: Stortingsvalet 2017**

2 *Framlegg frå: Redaksjonsnemnda - basert på opprinneleg framlegg nr. 3 og 7*

3

4 Venstre har saman med KrF snart vore støtteparti til den blå regjeringa i fire år. Det har
5 ført til større satsing på høgare utdanning, betre økonomiske kår for studentar,
6 rekordsatsing på jernbane, vern av LoVeSe og binding til EU sine klimamål på 40% kutt
7 innan 2030. Samstundes har det vore ein del utfordringar, og rolla som støtteparti har ikkje
8 vore ideell.

9

10 Budsjettprosessane har vore konfliktfylte. I tillegg har den negative og splittande retorikken
11 i innvandringspolitikken, samt manglande vilje til klimakutt, vore svært utfordrande for
12 samarbeidet. Mangelen på eit samla, borgarleg prosjekt har vore skrikande openbar. Difor
13 meiner Hordaland Venstre at den noverande regjeringsmodellen ikkje kan halde fram etter
14 valet.

15

16 For Venstre må målet vere å gå inn i regjering. Hordaland Venstre meiner regjeringsmakt
17 vil styrke Venstre sine politiske gjennomslag, samstundes som det kan dempe
18 konfliktnivået opp mot andre parti.

19

20 Hordaland Venstre meiner Venstre bør gå til val på ei regjering bestående av Venstre, KrF
21 og Høgre. Ei blågrøn regjering vil vere eit godt utgangspunkt for å drive framtidsretta
22 politikk, spesielt på områder som klima, innvandring, utdanning, barne og familiepolitikk. I
23 tillegg vil ei slik regjering kunne fornye arbeidsmarknaden slik at me er klare for
24 morgondagen sine utfordringar.

25

26 **Alternativ A:**

27 Hordaland Venstre vil ha ei blå-grøn regjering bestående av Høgre KrF og Venstre.
28 Venstre bør ikkje støtte ei regjering vi ikkje er ein del av.

29

30 **Alternativ B:**

31 Hordaland Venstre vil ha ei blå-grøn regjering bestående av Høgre, KrF og Venstre.
32 Dersom det ikkje vert grunnlag for ei slik regjering i Stortinget, vil Venstre vere konstruktive
33 og sjå om andre regjeringskonstellasjonar kan gje gjennomslag for vår politikk. Venstre
34 bør ikkje støtte ei regjering vi ikkje er ein del av.

35

36 **Alternativ C:**

37 Hordaland Venstre vil ha ei blå-grøn regjering bestående av Høgre, KrF og Venstre og
38 Venstre bør uansett ikkje samarbeide med FrP. Venstre bør ikkje støtte ei regjering vi ikkje
39 er ein del av.

40

41

42 *Dersom ein ønskjer å opne for at Venstre kan vere støtteparti, ber redaksjonsnemnda*
43 *representantane sende inn strykingsframlegg på siste setning i bokstav A, B og C.*

44

45

46

47 **Plast dreper**

48 *Forslagsstiller: Redaksjonsnemnda - basert på opprinnelig forslag nr. 6*

49

50 Plast er den glemte miljøsaken og miljøfaren som ikke kommer høyt nok opp på dagens
51 politiske agenda. Forskning viser at plast og spesielt microplast er en fare for miljøet, det
52 maritime liv og næringskjeden.

1
2 Det er gjort mange funn av døde fugler med plast i magen og fugler med plast surret rundt
3 nebbet slik at de ikke får i seg nok mat. I snitt er det rundt 200 kilo plast og annet søppel
4 per kvadratkilometer langs norskekysten, ifølge Havforsknings-instituttet. En rapport fra
5 Miljødirektoratet viser at ni av ti havhester har plast i magen. I havet pines fisk, skalldyr,
6 hval og fugler til døde fordi de ikke kan vite at plast ikke er mat. Plasten i hvalen som nylig
7 var i media, ble så tydelig fordi den synes på tv, men de små plastpartiklene er like farlige.
8 Og farligere fordi de spises også av de små havdyrene, som igjen er mat for de store. Om
9 ikke så mange år er det mer mikroplast i havene enn det er plankton. Derfor haster det å
10 rense avløpsvann for microplast før det kommer til sjøen samt å redusere vesentlig
11 forbruket av varer som inneholder microplast.

12
13 Forbruket av plast øker dessverre og krever politiske tiltak. Et positivt tegn er imidlertid at
14 flere og flere land forbyr deler av selve plastforbruket. Utviklingen må snus. Et sted å
15 begynne i Norge er å etterspørre status av miljøverndepartementets utredning om å forby
16 produkter som inneholder microplast jamfør stortingets beslutning 12 mai 2016.

17
18 Produkter som inneholder microplast er blant annet bildekk, kunstgressbaner, kroppsspleie
19 produkter; renskremer og tannkremer. Klær er også en vesentlig kilde.
20 Syntetiske tekstiler har vist seg å være en stor og viktig bidragsyter til problemet gjennom
21 hyppig vask og såkalt «shedding», eller flassing av mikrofibre som ikke brytes ned. Noen
22 studier viser at en by med 100,000 innbyggere slipper ut mellom 9 og 110 kilo mikrofibre
23 *daglig* bare gjennom avløpsrørene. Derfor er det et avgjørende å rense avløpsvann for
24 microplast før det kommer til sjøen.

25
26 Antallet kunstgressbaner i Norge har økt veldig de siste årene. Gummigranulatet som
27 brukes på banene er hovedsakelig laget av gamle bildekk (oppmalt form). Hver bane kan
28 inneholde rundt 100 tonn gummigranulat og må etterfylles med cirka 10 tonn per år, på
29 grunn av snørydding, avrenning og fordi det fester seg til sko og klær. Mye av dette havner
30 et eller annet sted i naturen. vesentlig at Kunstgressbaner må bli tilvirket på en annen
31 måte, og de eksisterende banene må få microplasten skiftet ut.

32
33 Pleieprodukter/kosmetikk kan fint produseres uten microplast. Plast kan enkelt erstattes
34 med biologisk nedbrytbare alternativer, som malt nøtteskall og saltkrystaller. Noen
35 miljøansvarlige produsenter har faset ut microplast, men det er fortsatt en lang vei å gå før
36 microplast er borte fra alle kosmetikk- og pleieprodukter på markedet. Klare krav til
37 produsentene kan derfor bety rask endring i riktig retning.

38
39 Venstre krever:

- 40 • At alle kommuner pålegges å rense avløpsvannet for microplast.
- 41 • At det etterspør status av miljøverndepartementets utredning om å forby kosmetikk –
42 og renholdsprodukter som inneholder microplast jamfør stortingets beslutning 12 mai
43 2016.
- 44 • At klær som utskiller microplast merkes, slik at forbrukerne kan bevisstgjøres med
45 hensyn til miljøbelastningen dette representerer.
- 46 • At kunstgressbaner med gummigranulat skiftes ut med materiale som ikke skiller ut
47 microplast.
- 48 • Ny giv på strandryddedager, det må bevilges mer statlige penger slik at dette blir et
49 tiltak over hele kyststripen, som rulles ut så raskt som mulig og som er en permanent
50 ordning.

51
52

1 **Den grønne revolusjon**

2 *Forslag fra: Redaksjonsnemnda - basert blant annet på uttalelsesforslag nr. 2*

3 Venstre jobber for at Norge skal lede an i den globale overgangen til grønn vekst og en
4 klimanøytral økonomi. Politikken som føres må derfor legge til rette for at norsk næringsliv
5 kan utvikle løsninger som krevers i den grønne økonomien særlig i lys av vår generasjons
6 største utfordring: Klimaendringene.

7 Et varmere klima vil ødelegge økosystemer og få store negative sosiale og økonomiske
8 konsekvenser. For å stanse den globale oppvarmingen, og nå målet i Paris-avtalen om å
9 begrense temperaturøkningen til ned mot 1,5 grader må vi i løpet av de neste tiårene raskt
10 fase ut fossil energi. Allerede i dag er det funnet mer olje og gass enn det kan forbrennes
11 om vi skal nå målene i Paris-avtalen. Det er derfor en økende risiko knyttet til å investere i
12 og eie fossil energi.

13
14 Gjennom Statens Direkte Økonomiske engasjement på norsk sokkel, Statoil og gunstige
15 fradrag i petroleumsskatteregime tar fellesskapet gjennom staten en stor del av risikoen
16 ved oljeleting. I tillegg kommer risikoen knyttet til fall i sysselsetting og skatteinntekter
17 dersom aktiviteten på norsk sokkel bli lavere. Norge er dermed dobbelt eksponert for
18 karbonboblen.

19
20 For å hindre at norske skattebetalere påtar seg enda større risiko mener Hordaland
21 Venstre 24 konsesjonsrunde bør avlyses og at det ikke deles ut flere letekonsesjoner før
22 det er gjennomført en analyse av den økonomiske og klimamessige risikoen ved fortsatt
23 oljeleting.

24
25 Norge bør heller satse på marine næringer, energisektor, transportsektor, omsorgssektor,
26 turisme og kraftkrevende industri da vi har forutsetninger for å bli verdensledende på
27 grønn omstilling innen disse områdene.

28 I dag rangeres Norge som moderat på innovasjonsskalaen i Europeisk sammenheng. Selv
29 etter 20 år med Ungt Entreprenørskap i utdanningen har vi ikke kommet lenger. Norge må
30 ta mål av seg å være ledende i Europa på innovasjon, sammen med land som Sverige,
31 Danmark og Finland.

32 Dersom neste generasjon skal ha et like trygt og godt arbeidsmarked som oss, må vi
33 legge til rette for dem som vil skape nye arbeidsplasser nå. I en tid hvor både teknologi og
34 samfunn endrer seg raskt, er det viktigere enn noen gang å slippe til mange kreative og
35 engasjerte hoder for å finne de gode ideene.

36 Ekspertene er samstemte i at verden står overfor en voldsom endring de kommende
37 årene. Teknologien er kommet så langt at maskiner kan erstatte omtrent halvparten av alle
38 dagens arbeidsplasser.

39 Hordaland Venstre mener derfor Norge må få hodet opp av oljesanden og heller satse på
40 innovasjon og grønne næringer.

41
42
43
44
45